

Innkjøp

Randaberg kommune, september 2019

INNHOOLD

Sammendrag.....	3
Rådmannens kommentar	5
1 Innledning	6
1.1 Oppdraget	6
1.2 Revisjonskriterier og metode.....	6
1.3 Metode og datainnsamling	7
2 Kommunens innkjøpsrutiner	8
2.1 Revisjonskriterier	8
2.2 Innkjøpsreglementet	8
2.3 Organisering og utøvelse av innkjøpsfunksjonen.....	9
2.4 Internkontroll på innkjøpsområdet	11
2.5 Vurdering.....	11
3 Innkjøp under nasjonale terskelverdier	14
3.1 Revisjonskriterier	14
3.2 Fakta	14
3.3 Vurdering.....	16
4 Innkjøp innen bygg- og anleggsprosjekter.....	17
4.1 Revisjonskriterier	17
4.2 Fakta	18
4.3 Vurdering.....	19
5 Systemer for oppfølging av bygge- og anleggsprosjekter	21
5.1 Revisjonskriterier	21
5.2 Fakta	21
5.3 Vurdering.....	23
6 Oppfølging etter forrige forvaltningsrevisjon	24
Vedlegg	26

SAMMENDRAG

Oppdraget

Prosjektets formål er å gjennomgå og vurdere kommunes innkjøpsrutiner, overholdelse av regelverket og prosjektstyring, med et særlig fokus på bygge- og anleggsprosjekter.

Hovedinntrykk

Randaberg kommune gjør mye godt arbeid og har i stor grad lykket med sin oppfølging av flere av de identifiserte risikoområdene fra forrige forvaltningsrevisjon innen innkjøp fra 2012. Den sentrale utfordring synes allikevel langt på vei å være den samme som i 2012; innkjøpsavdelingen har for lite ressurser til å følge opp innkjøpsarbeidet, og det gjøres en del feil når innkjøpsavdelingen ikke er involvert.

Kommunen har et godt innkjøpsreglement, men reglementet følges ikke alltid opp. Innkjøpsarbeidet er i stor grad desentralisert, og kompetansen i de forskjellige enhetene er varierende. Vi har derimot ikke avdekket feil ved prosjektene hvor innkjøpsavdelingen har bistått.

Regelbruddene som revisjonen har avdekket er blant annet knyttet til manglende konkurranseutlysning, prosjekter som mangler kontrakt og manglende protokoller.

Innkjøpsarbeidet – organisering og ressurser

Med dagens organisering er det etter revisjonens syn utfordrende å realisere innkjøpsreglementets målsetning om å «*ivareta kommunens totale økonomiske interesser best mulig*».

Basert på tilbakemeldingene fra kommunens ansatte er det særlig grunn til å vurdere om det er hensiktsmessig å i større grad sentralisere innkjøpsarbeidet og tilføre større ressurser til en sentralisert innkjøpsfunksjon.

Innkjøpsavdelingen vil typisk ha høy innkjøpskompetanse og ha gode forutsetninger for å bidra til tids- og kostnadseffektive anskaffelser. Bedre anskaffelsesprosesser bør også kunne omsettes i bedre priser og vilkår for kommunen.

En annen viktig del av innkjøpsfunksjonen knytter seg til å inngå gode rammeavtaler og deretter sørge for en effektiv kontraktsoppfølging. Revisjonen antar at det ligger et potensial for innsparinger ved å utnytte kommunens stordriftsfordeler som innkjøper – og ved å effektivt følge opp at leveranser og innkjøp skjer ihht rammeavtalenes vilkår. Det er i denne sammenheng positivt at en ny deltidsansatt i midlertidig stilling¹ skal følge opp kommunens rammeavtaler.

¹ Deltidsansettelsen gjelder for 6 måneder, hvorav i underkant av 4 mnd. gjenstår

Anbefaling

Revisjonen anbefaler kommunen å vurdere organiseringen av innkjøpsarbeidet. Herunder om det er hensiktsmessig å i større grad sentralisere innkjøpsarbeidet – og tilføre ressurser til innkjøpsfunksjonen.

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Rådmannen syns rapporten gir et godt bilde av situasjonen i Randaberg kommune. Konklusjonen om at det er for lite ressurser i innkjøp og sentralisering av innkjøpsfunksjonen er rådmannen enig i.

Rådmannen vil ta dette opp i forbindelse med budsjett 2020.

1 INNLEDNING

1.1 OPPDRAGET

<p><u>Bestillingsvedtak i sak 32/18</u></p> <p><i>«Kontrollutvalget i Randaberg bestiller forvaltningsrevisjonen Innkjøp med spesielt fokus på innkjøp innen byggeprosjekter, i tråd med framlagt prosjektmandat og med de avklaringene som blir gjort i møtet.»</i></p>	<p><u>Problemstillinger</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Hvordan fungerer kommunens innkjøpsrutiner?• I hvilken grad tilfredsstillter Randaberg kommune lov om offentlige anskaffelser når det gjelder krav til konkurranse ved kjøp under nasjonal terskelverdi?• I hvilken grad tilfredsstillter Randaberg kommune lov om offentlige anskaffelser innen bygge- og anleggsprosjekter?• Har kommunen tilfredsstillende systemer for planlegging og oppfølging av bygge- og anleggsprosjekter?• Hvordan har kommunen fulgt opp risikoområdene som ble avdekket i forrige forvaltningsrevisjonsrapport?
<p><u>Prosjektets formål</u></p> <p>Prosjektets formål er å gjennomgå og vurdere kommunes innkjøpsrutiner, overholdelse av regelverket og prosjektstyring, med et særlig fokus på bygge- og anleggsprosjekter.</p>	

1.2 REVISJONSKRITERIER OG METODE

Revisjonskriteriene er krav eller forventninger som brukes for å vurdere funnene i undersøkelsene. Kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autorative kilder. Følgende kilder ligger til grunn for revisjonskriteriene:

Lover og forskrifter

- Kommuneloven – Loven skal bl.a. legge forholdene til rette for en rasjonell, effektiv og tillitsskapende forvaltning² og har bestemmelser om administrasjonssjefens ansvar.³
- Anskaffelsesloven – Formålet med loven er blant annet å fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser.⁴

² LOV-1992-09-25-107 [Lov om kommuner og fylkeskommuner](#) (kommuneloven), § 1.Lovens formål.

³ Kommuneloven, § 23. *Administrasjonssjefens oppgaver og myndighet.*

⁴ LOV-2016-06-17-73 [Lov om offentlige anskaffelser](#) (anskaffelsesloven), § 1 Formål.

- Anskaffelsesforskriften - Forskriften inneholder flere krav når kommunen inngår kontrakter med en anslått verdi som er lik eller overstiger 100 000,-⁵

Politiske vedtak, retningslinjer og reglement

- Kommunens Etiske retningslinjer for ansatte fastslår at alle plikter lojalt å overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet.
- Kommunens innkjøpsreglement av 2001

1.3 METODE OG DATAINNSAMLING

Prosjektet er gjennomført i samsvar med RSK 001 - Standard for forvaltningsrevisjon. Vi mener metodebruk og kildetilfang gir et tilstrekkelig grunnlag til å besvare formålet og problemstillingene kontrollutvalget vedtok. Vi har gjennomgått:

- kommunens budsjett/økonomiplaner, årsrapporter og rutinene for innkjøp.
- et tilfeldig utvalg på 13 av de 48 innkjøpene mellom 100 000.- og 1,3 millioner i 2018 og 3 av 5 innkjøp over 1,3 millioner innen investeringsprosjekter.

Vi har også:

- hatt samtaler med økonomisjef, innkjøpsleder, teknisk sjef og fagutvikler innen Helse og velferd
- sammenlignet Randaberg med tre andre kommuner.
- hatt epostutveksling med sentrale ansatte.

Kommunen har ca. 80 rammeavtaler.⁶ Vi har også vurdert noen av disse da de har egne rutiner⁷ og ofte inngås i samarbeid med andre kommuner.⁸

⁵ FOR-2016-08-12-974 *Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)*, §§ 1-1 og 1-2.

⁶ Årsmelding og årsregnskap 2016 side 56 og Årsmelding og årsregnskap 2017 side 50.

⁷ Innkjøpsreglement datert 2019, punkt 2.2 Organisering.

⁸ [Årsmelding og årsregnskap 2018](#) side 63.

2 KOMMUNENS INNKJØPSRUTINER

2.1 REVISJONSKRITERIER

Det fremkommer av kommuneloven § 23 annet ledd at:

«Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.»

Kommunen har utarbeidet et innkjøpsreglement. Det utledes av ovennevnte bestemmelse et krav til at kommunens innkjøpsreglement er i samsvar med anskaffelsesregelverket. Endelig stilles krav til at kommunens innkjøpsreglement følges og at innkjøpsarbeidet er gjenstand for betryggende kontroll. Innkjøpsreglementets pkt. 2.1 stiller i den forbindelse krav om at

«Alle innkjøp skal gjennomføres slik at kommunens totale økonomiske interesser blir ivaretatt best mulig.»

I dette kapittel 2 vurderes mandatets problemstilling angitt under mot følgende revisjonskriterier:

Problemstilling:

«Hvordan fungerer kommunens innkjøpsrutiner?»

Revisjonskriterier

1. Kommunens innkjøpsreglement skal være i samsvar med reglene i anskaffelsesloven og anskaffelsesforskriften
2. Innkjøp skal gjennomføres i samsvar med kommunens innkjøpsreglement
3. Innkjøp skal gjennomføres slik at kommunens totale økonomiske interesser blir ivaretatt best mulig
4. Kommunens anskaffelser skal være gjenstand for betryggende kontroll

2.2 INNKJØPSREGLEMENTET

Vedtatt innkjøpsreglement⁹ skal bidra til at anskaffelser gjøres i henhold til gjeldende lover og regler og til at ressurseffektive innkjøp.¹⁰ Reglementet gir kort gjengivelse av prinsippene og kravene i de viktigste lovene og forskriftene. Så langt revisjonen kan se er alle de viktigste

⁹ Epost 05.04.2019 fra Økonomienheten vedlagte reglement. Vi får opplyst at det ble vedtatt av formannskap eller kommunestyret i 2001. Det er oppdatert siden bl.a. med nye terskelverdier.

¹⁰ Innkjøpsreglement, punkt 1

kravene med. Reglementet har også punkter om organisering, rammeavtaler, elektronisk handel, konkurransegjennomføringsverktøy og elektroniske bestillingsløsning.

Innkjøpsreglementet har et kapittel for anskaffelser med verdi etter forskriftens del I (innkjøpene fra 100 000.- til 1,3 millioner).¹¹ Det er også utarbeidet egne retningslinjer for disse.¹² På siste side er kravene i forskriften kort gjengitt.

2.3 ORGANISERING OG UTØVELSE AV INNKJØPSFUNKSJONEN

Økonomiavdelingen har koordinerende ansvar for innkjøp. Innkjøpsreglementet sier at dersom enhetene har behov for bistand skal de ta kontakt med innkjøpsansvarlig i Økonomiavdelingen. Innkjøpsleder skal koordinere innkjøp, oppdatere rammeavtaler og lyse ut aktuelle innkjøp. Alle virksomheter i kommunen har budsjettansvar og styrer sine egne innkjøp. I avdelingen er det én ansatt med 70 % av stillingen som innkjøpsleder. En nyansatt i midlertidig stilling er i tillegg inne 10 timer i uka for å kontrollere at fakturaer er i samsvar med rammeavtalene, at kommunen ikke faktureres mer enn avtalt. Deltidsansettelsen gjelder 6 måneder. I skrivende stund gjenstår noe i underkant av 4 måneder.

Innkjøpsleder opplyser at hun får mer og mer ansvar på innkjøp. Vi får opplyst at det er en del behov rundt i organisasjonen for hjelp på innkjøp, men med en redusert innkjøpsstilling så er ikke kapasiteten god nok.

Vi får videre opplyst at innkjøpskompetansen på de ulike enhetene er begrenset. Ansatte på teknisk, som er den største innkjøperen, har deltatt på innkjøpskurs. Teknisk bruker også innleide prosjektledere som gjennomfører anskaffelser. På tjenesteområdet Helse og velferd har én person vært på innkjøpskurs. Skole og barnehager har ikke ansatte vært på kurs. Økonomiavdelingen har i tillegg holdt opplæring på de ulike sektorene.

Vi får opplyst at mange innkjøp gjøres uten at innkjøpsansvarlig er involvert og det er innkjøp som innkjøpsansvarlig ikke kjenner til. Forvaltningsrevisjoner gjennomført i kommunene Sandnes, Stavanger og Bærum viste forøvrig alle at innkjøpsenheter ble involvert i langt færre innkjøp enn fastsatt i det interne reglementet.

Ved alle anskaffelser over 100.000.- skal det gjennomføres konkurranse via KVG Light, som er Randaberg kommune sitt konkurransegjennomføringsverktøy.¹³ Den elektroniske løsningen skal ifølge reglementet brukes ved alle innkjøp og ble tatt i bruk sent i 2017. KGV-light gir mulighet for å gjennomføre hele anskaffelsesprosessen elektronisk.¹⁴ Bruk av løsningen gir sporbarhet og sikrer full dokumentasjon av hele prosessen. Systemet har ingen direkte link til sak- og

¹¹ Innkjøpsreglement, punkt 3.6 Anskaffelser med verdi etter forskriftens del I.

¹² Laget i januar 2017.

¹³ Innkjøpsreglement, punkt 3.6 Anskaffelser med verdi etter forskriftens del I og punkt 7. KGV-light

¹⁴ Innkjøpsreglement, punkt 7. KGV-light

arkivsystemet. Løsningen ble tatt i bruk sent i 2017.¹⁵ Vi får opplyst at systemet ikke alltid brukes av enhetene i dag.¹⁶

Flere vi snakker med mener at dersom en skal optimalisere innkjøp, bør en sentralisere dette mer. Det påpekes at dette er et komplisert regelverk. Tekniske sjef kunne tenkt seg en ordning der sektoren spesifiserte behovene og så fikk noen andre til å ordne innkjøpet. Dette ville også gjøre det enklere å gjennomføre offentlig privat samarbeid (OPS) og andre aktuelle samhandlingsformer med leverandørene - som er relativt kompliserte og krevende innkjøpsformer.

Det blir også nevnt at mer sentralisering av innkjøpene kan gi bedre kontroll og oversikt over avtalene. I dag er det et problem at enhetene ikke finner avtalene, at de ikke vet hvor store kostandene er eller blir over tid, hvor lenge avtalen går osv. Med sentralisering kunne en også se behov flere steder i kommunen i sammenheng da flere enheter kan ha behov for de samme varene og tjenestene.

Denne undersøkelsen viser (i neste kapittel) at for de anskaffelsene der innkjøpsleder i Økonomiavdelingen er involvert, er regelverket fulgt. Dette samsvarer med funn i kommunene Sandnes, Stavanger og Bærum.

Det er en trend innen offentlig sektor mot mer sentraliserte anskaffelsesfunksjoner. I Sandnes kommune skal nå virksomhetene kontakte Anskaffelsesenheten før alle kontrakter over kr. 100 000.- I Bærum kommune har innkjøpsenheten fått ansvar for alle innkjøp over 100 000.-.

Randaberg med 11 000 innbyggere har en ansatt med en del av stillingen som innkjøpsleder. Sola med 26 000 innbyggere har tre fulltidsansatte i innkjøpsenheten, Sandnes med 77 000 innbyggere har 10 fulltidsansatte i innkjøpsenheten. Bærum med 120 000 innbyggere har 13 fulltidsansatte i innkjøpsenheten.

Tabell 1 Sammenligning – Ansatte i innkjøpsenhet

	Randaberg	Sola	Sandnes	Bærum ¹⁷
Antall årsverk i innkjøpsenheten	0,7→1 ¹⁸	3	10	13
Innbyggere	11 000	26 000	77 000	120 000
Innbygger pr. ansatt	15 700 → 11 000	8 667	7 700	9 230

¹⁵ [Årsmelding og årsregnskap 2016](#) side 56 og møte 11.04.2019 med rådmann, økonomisjef, innkjøpsleder og teknisk sjef.

¹⁶ Møte 11.04.2019 med rådmann, økonomisjef, innkjøpsleder og teknisk sjef.

¹⁷ Bærum kommunestyre 16.12.15 [sak 102/15 Forvaltningsrevisjon - Riktig utførte innkjøp?](#), side 4 og 5.

¹⁸ Ved å medregne den midlertid deltidsansatte vil det anslagsvis være et årsverk dedikert til den sentrale innkjøpsfunksjonen.

Sammenligningen kan, selv om revisjonen vil være tilbakeholdne med å trekke klare slutninger fra tallmateriale, indikere at innkjøpsavdelingen i Randaberg har lite ressurser sammenlignet med andre kommuner.

2.4 INTERNKONTROLL PÅ INNKJØPSOMRÅDET

Årsmelding og årsregnskap 2015 sier det bør settes av ressurser til å gjennomføre internkontroll på innkjøp mellom 100.000.- og 500.000.-. Vi får opplyst at det ikke er gjennomført kontroller av om enhetene følger kravene. Innkjøpsleder mener bl.a. at det burde være hensiktsmessig å gå inn i Agresso og sjekke om rammeavtalene blir fulgt. Revisjonen synes det er positivt at det er lagt opp til at en ny deltidsansatt i midlertidig stilling skal følge opp rammeavtalene.

I Bærum kommune tar innkjøpsenheten årlig ut oversikt over leverandørene med store utbetalinger og sjekker om det er gjennomført konkurranse og skrevet kontrakt f.eks. De sjekker også årlig noen av fakturaene fra alle rammeavtaleleverandører, for å sjekke om fakturaene er i samsvar med avtalte betingelser. Dette har gitt flere millioner i tilbakebetalinger til kommunen.¹⁹

2.5 VURDERING

Innkjøpsreglementet er etter revisjonens syn i samsvar med anskaffelsesregelverket

Kommunens innkjøpsreglement og retningslinjene gir etter revisjonens mening en god gjengivelse av prinsippene, intensjonene og kravene i de viktigste lovene og forskriftene. Dokumentene er kort og praktisk utformet.

Innkjøpsreglementet blir ofte ikke fulgt ved kommunens anskaffelser

Revisjonens oppfatning er at innkjøpsrutinene ofte ikke blir fulgt. De ulike enhetene bruker ikke alltid kommunens elektroniske løsning og mange innkjøp gjøres uten at innkjøpsansvarlig er involvert.²⁰ Vi får opplyst at innkjøpskompetansen på de ulike enhetene er begrenset og ser at det gjøres en del feil ved innkjøp. Der innkjøpsleder i Økonomiavdelingen er involvert i anskaffelsene, er imidlertid regelverket fulgt.

Anskaffelsene er i liten grad gjenstand for internkontroll

Ettersom kommunen gjør innkjøp for over 105 millioner²¹ mener revisjonen at det er grunn for å styrke internkontrollen på innkjøpsområdet. Vi merker oss imidlertid at det er ansatt én person på deltid i midlertidig stilling til å følge opp kommunens bruk av rammeavtalene. Det er positivt.

¹⁹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-22-20182019/id2641507/sec1>

²⁰ Møte 11.04.2019 med rådmann, økonomisjef, kontroller/innkjøpsleder og teknisk sjef.

²¹ [Årsmelding og årsregnskap 2018](#) side 10.

Innkjøpsavdelingens ressursmangel vanskeliggjør regeletterlevelse og effektiv ressursutnyttelse

En helhetlig innkjøpsstrategi skal både sørge for regeletterlevelse og ressurseffektivitet. Innkjøpsreglementet er også tydelig på dette punkt.

Revisjonens funn underbygger at regeletterlevelse ivaretas effektivt av den sentrale innkjøpsenheten. Ressursutfordringer begrenser imidlertid nedslagsfeltet til innkjøpsenheten, og innkjøpsarbeidet i kommunen er i stor grad desentralisert.

Basert på erfaringer fra andre kommuner og tilbakemeldinger mottatt både fra enhetene og den sentrale innkjøpsenheten, antar revisjonen at det vil være gode utsikter til å forbedre kommunens regeletterlevelse ved å tilføre ressurser til innkjøpsenheten. Det er også en generell tendens i retning av sentralisering av innkjøpsfunksjonen i offentlig sektor.

Rasjonale bak økt sentralisering av innkjøpsfunksjonen er at dette vil være ressursbesparende. Dedikerte innkjøpsansatte vil typisk ha høyere kompetanse og ha gode forutsetninger for å gjennomføre tids- og kostnadseffektive anskaffelser. Bedre anskaffelsesprosesser bør også kunne omsettes i bedre priser og vilkår for kommunen. En rapport fra Kommunenes sentralforbund anslår en prisreduksjon på ca. 4 % ved å følge regelverket ved innkjøp.²² Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) sin veileder gir et forsiktig anslag på 5 % innsparing og et optimistisk anslag på 11%.²³

En annen viktig del av innkjøpsfunksjonen knytter seg til å inngå gode rammeavtaler – og sørge for en effektiv kontraktsoppfølging. Revisjonen antar at det ligger et potensial for innsparinger ved å utnytte kommunens stordriftsfordeler som innkjøper – og ved å effektivt følge opp kommunens rammeavtaler. Til illustrasjon vises til følgende eksempel som fremheves av departementet i Meld.st.22 (2018-2019):²⁴

«Bærum kommune har hatt en gjennomgang av alle kontraktene på renhold i kommunen. De har skaffet en oversikt over alle kontraktene, samlet anskaffelsesansvaret og sørget for å tydeliggjøre kontraktsoppfølgingen. Dette har så langt ført til besparelser på 3,5 millioner kroner i 2017 og 2,2 millioner kroner i 2018.»

Oppsummert, er det revisjonens vurdering at det er grunn til å se nærmere på organiseringen av innkjøpsarbeidet. Basert på tilbakemeldingene fra kommunens ansatte er det særlig grunn til å vurdere om det er hensiktsmessig å i større grad sentralisere innkjøpsarbeidet og tilføre større ressurser til en sentralisert innkjøpsfunksjon.

²² [Kostnader, besparelser og effektivisering ved konkurranse](#), Kommunenes sentralforbund, FoU-prosjekt nr. 134030 februar 2014.

²³ [Veileder for kostnadsbesparelser ved anskaffelser](#), Direktoratet for forvaltning og IKT, november 2013.

²⁴ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-22-20182019/id2641507/sec1>

Anbefaling

Revisjonen anbefaler kommunen å vurdere organiseringen av innkjøpsarbeidet. Herunder om det er hensiktsmessig å i større grad sentralisere innkjøpsarbeidet – og tilføre ressurser til innkjøpsfunksjonen.

3 INNKJØP UNDER NASJONALE TERSKELVERDIER

3.1 REVISJONSKRITERIER

Nasjonal terskelverdi er på 1,3 millioner ekskl. mva.²⁵

Anskaffelsesloven gjelder når kommunen gjør innkjøp med en verdi som er lik eller overstiger 100 000.- ekskl. mva.²⁶ Kommunen skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet.²⁷ Vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen skal nedtegnes eller samles i en protokoll.²⁸

Kommunens egne retningslinjer for innkjøp mellom 100 000.- og 1,3 millioner uttrykker at:²⁹

«Oppdragsgiver skal sørge for at det er konkurranse om kontrakten»

Basert på ovennevnte utledes følgende revisjonskriterier knyttet til den under angitte problemstillingen i mandatet:

Problemstilling:

«I hvilken grad tilfredsstiller Randaberg kommune lov om offentlige anskaffelser når det gjelder krav til konkurranse ved kjøp under nasjonal terskelverdi?»

Revisjonskriterier

1. Kommunen skal gjennomføre konkurranse om innkjøp over 100 000.- eks.mva
2. Kommunen skal føre protokoll ved anskaffelser over 100 000.- eks.mva

3.2 FAKTA

En forvaltningsrevisjon i 2012 avdekket flere brudd på anskaffelsesregelverket. Kommunen fikk 2 saker avgjort av KOFA (Klageorgan for offentlig anskaffelser) i 2017. Begge sakene ble avvist som ubegrunnet.³⁰

²⁵ For anskaffelser under nasjonal terskelverdi gjelder bare bestemmelsene i Del 1 i forskriften.

²⁶ LOV-2016-06-17-73 [Lov om offentlige anskaffelser](#) (anskaffelsesloven), § 4.Grunnleggende prinsipper.

²⁷ LOV-2016-06-17-73 [Lov om offentlige anskaffelser](#) (anskaffelsesloven), § 4.Grunnleggende prinsipper.

²⁸ Anskaffelsesforskriften, § 7-1.Dokumentasjonsplikt (3).

²⁹ Del I konkurranser.

³⁰ Årsoppgjørsnotatet 2018, datert 2. april 2019

Revisjonen har fått tilsendt oversikt over alle leverandørutbetalingene i kommunen i 2018.³¹ De ulike enhetene (ansvarene)³² hadde til sammen utbetalinger til 1 494 leverandører. Av disse hadde 86 leverandører fått utbetalt mellom 100 000.- og 1,3 millioner. Av disse tok vi bort 38 uaktuelle leverandører.³³ Fra de gjenværende valgte vi tilfeldige ut 9 leverandørforhold.³⁴

Kontrollutvalget ønsker fokus på bygge- og anleggsprosjekter.³⁵ Vi valgte derfor tilfeldig ut 4 innkjøp til fra Prosjektenheten som står for bygge- og anleggsprosjektene, i alt 13 innkjøp i seks ulike enheter, som vi bad om dokumentasjon fra.³⁶

En anskaffelse kan strekke seg over flere år og det er summen for årene som utgjør anskaffelsens verdi. Vi har her kun sett på utbetalingene for ett år og anskaffelsens verdi kan være vesentlig høyere.

Vi fikk inn dokumentasjon på konkurranse for 9 av de 13 innkjøpene mellom 100 000.- og 1,3 millioner. Vi fikk kun tilsendt 5 protokoller med opplysninger som kunne dokumentere at det hadde vært konkurranse. Vi fikk videre opplyst i samtale med teknisk sjef og innkjøpsleder, at manglende dokumentasjon skyltes at dokumentene ikke var laget.³⁷ I den forbindelse bemerkes at revisjonen har fått tilbakemelding på at det kommunen kan dokumentere at det ble gjennomført konkurranser i disse tilfellene gjennom annen dokumentasjon.

De fire innkjøpene uten dokumentasjon på konkurranse:

- Investeringsprosjekter utbetalte 800 000.- til Atea AS for EDB-utstyr. De har en avtale om konsulenttenester. Revisjonen kan ikke se at avtalene omhandler utstyr. Revisjonen har fått en protokoll om utstyr, men ingen avtale.
- IKT utbetalte 370 000.- til Atea for EDB-utstyr.
- Driftsutgifter vedlikehold utbetalte 204 000.- til Norsk Gjenvinning AS. Vi får opplyst at det ikke er utlyst konkurranse om dette.³⁸
- Helse og velferd, felles utbetalte 664 000.- til Randaberg Medisinske Senter AS. Vi får opplyst at dette ble inngått som en akuttavtale og ikke ble utlyst.

I tillegg er det et innkjøp over 1,3 millioner som er uten konkurranse, som vi kommer tilbake til i neste kapittel.

I de tre innkjøpene der innkjøpsleder har vært involvert, finner revisjonen ingen avvik.

³¹ Epost 04.04.2019 fra økonomisjefen.

³² Hver enhet med budsjettansvar må forholde seg til grensene i anskaffelsesregelverket.

³³ Offentlige etater, interkommunale organer, finansinstitusjoner, frivillige org og private barnehager, er unntatt anskaffelsesreglene.

³⁴ Vi sorterte på leverandørnavn, nummererte dem fra 1 til 5 nedover og valgte de som fikk tallet 3.

³⁵ Møte 11.04.2019 med rådmann, økonomisjef, innkjøpsleder og teknisk sjef.

³⁶ I epost 12.04.2019 bad vi tekniske sjef sende oss dokumentasjonen knyttet til innkjøpene fra Prosjektenheten og bad innkjøpsleder om dokumentasjon på innkjøpene fra de øvrige enhetene.

³⁷ Samtaler 27.06.2019.

³⁸ Epost 01.05.19 fra Økonomiavdelingen.

3.3 VURDERING

Det er i denne undersøkelsen gjort få stikkprøver. Undersøkelsen viser imidlertid at innkjøpene under nasjonal terskelverdi ikke alltid blir gjenstand for konkurranse, slik regelverket krever. Manglende protokoller ser også ut til å være et problem.

Revisjonen mener det er viktig at kommunen tar tak i dette, og det fremheves at vi ikke finner avvik i innkjøpene hvor innkjøpsavdelingen har vært involvert.

Revisjonen vil også poengtere at å gjennomføre konkurranser etter anskaffelsesreglene kan gi økonomisk innsparing. En rapport fra Kommunenes sentralforbund anslår 4 % i prisreduksjon.³⁹ Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) har en veileder som gir et forsiktig anslag på 5 % innsparing og et optimistisk anslag på 11 %.⁴⁰ Det er også kostnader ved å gjennomføre en anskaffelse etter regelverket. Denne kostnaden vil variere bl.a. etter prosessens effektivitet.

³⁹ [Kostnader, besparelser og effektivisering ved konkurranse](#), Kommunenes sentralforbund, FoU-prosjekt nr. 134030 februar 2014.

⁴⁰ [Veileder for kostnadsbesparelser ved anskaffelser](#), Direktoratet for forvaltning og IKT, november 2013.

4 INNKJØP INNEN BYGG- OG ANLEGGSPROSJEKTER

4.1 REVISJONSKRITERIER

Anskaffelsesloven sier at kommunen skal opptre i samsvar med grunnleggende prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvbarehet og forholdsmessighet.⁴¹ I Anskaffelsesforskriften står det at kommunen ved anskaffelser over 500 000.-, skal kreve at leverandøren leverer skatteattest for merverdiavgift og skatt. Ved bygge- og anleggskontrakter skal leverandøren også kreve skatteattest fra alle sine underleverandører.⁴²

Kontrakten skal oppbevares gjennom hele kontraktperioden.⁴³ Kontrakten er inngått når begge parter har signert kontrakten.⁴⁴ Vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen skal nedtegnes eller samles i en protokoll.⁴⁵ For kontrakter med verdi over terskelverdien på 1,3 millioner, gjelder flere bestemmelser.⁴⁶ Kommunen skal bl.a. utarbeide et konkurransegrunnlag eller en kunngjøring med opplysninger om: hva som skal anskaffes og hvilke kontraktsvilkår som gjelder for oppdraget. Kravspesifikasjonen skal angi kravene som stilles til egenskapene til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene som kommunen skal anskaffe.⁴⁷

Basert på ovennevnte utledes følgende revisjonskriterier knyttet til den under angitte problemstillingen i mandatet:

Problemstilling:

«I hvilken grad tilfredsstillter Randaberg kommune lov om offentlige anskaffelser innen bygge- og anleggsprosjekter?»

Revisjonskriterier

1. Kommunen skal gjennomføre konkurranse om innkjøp over 100 000.-
2. Kommunen skal føre protokoll for anskaffelser over 100 000.-
3. Kommunen skal kreve skatteattest for anskaffelser over 500 000.-
4. Konkurransegrunnlag eller kunngjøring skal opplyse om hva som skal anskaffes, og hvilke kontraktsvilkår som gjelder.
5. Kravspesifikasjonen skal angi kravene som stilles til egenskapene til varene, tjenestene eller bygge- og anleggsarbeidene.
6. Kontrakt skal være inngått og signert av begge parter.

⁴¹ LOV-2016-06-17-73 Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven), § 4. Grunnleggende prinsipper.

⁴² Anskaffelsesforskriften § 7-2. Skatteattest

⁴³ Anskaffelsesforskriften, § 7-1. Dokumentasjonsplikt (2).

⁴⁴ Anskaffelsesforskriften, §§ 10-1, 25-1 og 30-8.

⁴⁵ Anskaffelsesforskriften, § 7-1. Dokumentasjonsplikt (3).

⁴⁶ FOR-2016-08-12-974 Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften), § 5-1. Anvendelsesområde (2).

⁴⁷ Anskaffelsesforskriften § 8-4. Konkurransegrunnlag og § 8-5. Kravspesifikasjoner.

4.2 FAKTA

Bygge- og anleggsprosjektene blir utført av Prosjektenheten.⁴⁸ Vi valgte tilfeldig ut 6 innkjøp fra Prosjektenheten mellom 100 000,- og 1,3 millioner og tre innkjøp over 1,3 millioner.⁴⁹ Vi ba tekniske sjef sende oss dokumentasjon knyttet til disse innkjøpene.⁵⁰

Kommunen skal oppbevare dokumentasjon som er tilstrekkelig til å begrunne viktige beslutninger i anskaffelsesprosessen.⁵¹ I Arkivlova § 6 fremkommer at:

*«offentlege organ pliktar å ha arkiv, og desse skal vera ordna og innretta slik at dokumenta er tryggja som informasjonskjelder for samtid og ettertid».*⁵²

Av de 9 innkjøpene fra Prosjektenheten fant vi ikke dokumentasjon på konkurranse for to av innkjøpene:

- Utbetalingen på 800 000,- til Atea AS for EDB-utstyr. Der revisjonen som nevnt ikke kan se at det er inngått avtale om utstyr.⁵³
- 1,4 millioner til Lyse Elnett AS for nyanlegg gatelys. Anskaffelsesforskriften har unntak for leverandører med enerett til å utføre tjenesten.⁵⁴ Revisjonen mener nyanlegg gatelys ikke kommer inn under dette unntaket.

Vi finner at kun 4 av de 9 innkjøpene har protokoll. Vesentlige forhold for gjennomføringen av anskaffelsen skal nedtegnes eller samles i protokollen.⁵⁵

Revisjonen mottok tre protokoller som vi mener ikke oppfyller kravene da de mangler vesentlig informasjon. Leder for teknisk opplyser at dette skyldes at de innleide konsulentene ikke har laget protokoller.⁵⁶ Teknisk har leid inn eksterne konsulenter som skulle ivareta innkjøpsregelverket. I dag brukes konkurransegjennomføringsverktøyet KGV-light som er direkte koblet opp mot Doffin. Her blir protokollene automatisk laget.

Fem av anskaffelsene er over 500 000,- og skal ha skatteattest fra leverandør.⁵⁷ Begge de to som er angitt som direkteanskaffelser ovenfor, manglet dette mens det tre øvrige hadde dette arkivert.

Det var inngått signert og datert kontrakt med alle de 9 leverandørene, bortsett fra de to anskaffelsene som ikke har vært gjenstand for konkurranse, nevnt ovenfor.

⁴⁸ Møte 11.04.2019 med rådmann, økonomisjef, innkjøpsleder og teknisk sjef. Prosjektenheten har ansvar 125.

⁴⁹ Av totalt 6 leverandører i 2018 med utbetalinger over 1,3 millioner.

⁵⁰ Epost 12.04.2019.

⁵¹ FOR-2016-08-12-974 *Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)*, § 7-1. Dokumentasjonsplikt (1).

⁵² LOV-1992-12-04-126 *Lov om arkiv [arkivlova]* § 6. *Arkivansvaret*.

⁵³ Det presiseres at innkjøpsprosjektet er knyttet til IKT-avdelingen, og ikke er en del av bygge- og anleggsprosjekter

⁵⁴ *Anskaffelsesforskriften* § 2-3. Dette gjelder bare når eneretten er tildelt ved lov, forskrift eller kunngjort forvaltningsvedtak som er forenlig med EØS-avtalen

⁵⁵ *Anskaffelsesforskriften*, § 7-1. Dokumentasjonsplikt (3).

⁵⁶ Samtale 27.06.2019.

⁵⁷ § 7-2. Skatteattest (1).

Tre anskaffelser var over terskelverdien på 1,3 millioner. Det stilles flere krav til slike innkjøp. Med unntak av innkjøpet av nyanlegg gatelys fra Lyse Elnett AS, hadde de to andre etter revisjonens oppfatning ivaretatt alle bestemmelsene.⁵⁸

Dersom vi ser på alle innkjøpene vi har gått gjennom, også de som utføres i andre enheter i kommunen, så er 7 av de 16 innkjøpene i tråd med alle kravene i lov og forskrift. Ca. 56 % manglet protokoll og ca. 19 % manglet kontrakt. Under har vi sammenstilt tallene med funn fra tilsvarende forvaltningsrevisjonsprosjekter i Stavanger, Sandnes og Bærum:

Tabell 2 Sammenligning – Etterlevelse av anskaffelsesregelverket

	Randaberg	Stavanger ⁵⁹	Sandnes ⁶⁰	Bærum ⁶¹
Innkjøp som mangler protokoll	56%	Ikke tall på dette	33%	46%
Innkjøp som mangler kontrakt	19%	18%	9%	24%

Det understrekes at verken tallene eller kommunene er fullt ut sammenlignbare, og det må utvises forsiktighet ved å trekke konklusjoner fra dette begrensede tallmaterialet. Sammenstillingen kan imidlertid gi en viss indikasjon på hvordan kommunen ligger an.

Det er her også et viktig poeng at stikkprøvene vi har tatt hvor sentral innkjøpsavdeling har vært involvert, finner vi ikke brudd på regelverket.

4.3 VURDERING

Innen bygge- og anleggsprosjekter har lovkravet om protokoll vist seg å være en utfordring. Fravær av protokoll gjør det vanskelig å dokumentere at anskaffelsen faktisk er gjennomført i samsvar med regelverket. Kommunen vil da være mer utsatt ved eventuelle søksmål. Det er imidlertid positivt at kommunen nå skal ta i bruk et nytt system som er koblet mot Doffin – som automatisk genererer protokoller.

Vi finner to innkjøp innen bygge- og anleggsprosjekter som ikke er utlyst. Ett av disse er over nasjonal terskelverdi på 1,3 millioner.

Revisjonen finner det for øvrig underlig at Lyse Elnett AS står som eier av gatelysanlegget i Randaberg og at kommunen betaler for investeringer i dette selskapets eiendom. Vi får opplyst at dette kan henge igjen fra den gang kommunen hadde eget el-selskap.

Bortsett fra de to anskaffelsene som mangler utlysning, er det kontrakt i alle innkjøpene innen bygge- og anleggsprosjekter. Dette er viktig, fordi dette gjør det lettere å sikre at

⁵⁸ Anskaffelsesforskriften, § 5-1. Anvendelsesområde (2).

⁵⁹ Stavanger bystyre 23.10.2017 sak 115/17 Forvaltningsrevisjonsrapport [Forvaltningsrevisjon - Forebygging av svart arbeid](#) side 39 og 40.

⁶⁰ Sandnes bystyre 12.03.2018 sak 22/18 [Forvaltningsrevisjonsrapporten – Innkjøp](#), side 17 og 18.

⁶¹ Bærum kommunestyre 16.12.15 sak 102/15 [Forvaltningsrevisjon - Riktig utførte innkjøp?](#), side 4 og 5.

avtalebetingelsene generelt innfris. Kontrakter er en forutsetning for at kommunen skal kunne sikre sine interesser i forhold til leverandørene.

5 SYSTEMER FOR OPPFØLGING AV BYGGE- OG ANLEGGSPROSJEKTER

5.1 REVISJONSKRITERIER

Kommuneloven sier at administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner.⁶² Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.⁶³

Basert på ovennevnte utledes følgende revisjonskriterier knyttet til den under angitte problemstillingen i mandatet:

Problemstilling:

«Har kommunen tilfredsstillende systemer for planlegging og oppfølging av bygge- og anleggsprosjekter?»

Det presiseres at en bredere vurdering av kommunens planlegging og oppfølging av bygge- og anleggsprosjekter ligger utenfor prosjektets formål og budsjetttramme.

Revisjonskriterier

1. Administrasjonen skal drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner.
2. Rådmannen skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet.
3. Rådmannen skal påse at vedtak iverksettes.

5.2 FAKTA

Samlet er det planlagt å investere for over 300 millioner i perioden 2018-2021.⁶⁴ Tekniske tjenester har kommunens prosjektledelse for bygge- og anleggsprosjekter.⁶⁵ I Budsjett 2019/økonomiplan 2019-2021 legger rådmannen til grunn en pause i det høye investeringsnivået.⁶⁶

⁶² LOV-1992-09-25-107 *Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)*, § 23. Administrasjonssjefens oppgaver og myndighet, andre ledd.

⁶³ *Kommuneloven*, § 23. Administrasjonssjefens oppgaver og myndighet, andre ledd.

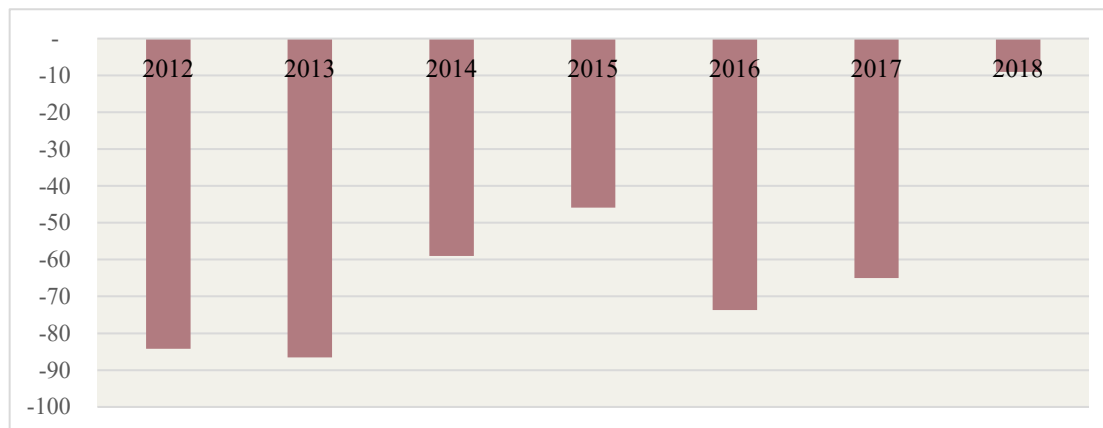
⁶⁴ Budsjett 2018/økonomiplan 2018-2021 side 33.

⁶⁵ [Budsjett 2018/økonomiplan 2018-2021](#) side 84 og [Budsjett 2019/økonomiplan 2019-2021](#) side 76.

⁶⁶ [Budsjett 2019/økonomiplan 2019-2021](#) side 4.

Årsrapportene har tall for dette. Justert budsjett viser investeringer i anleggsmidler inkludert de midlene som er ubrukt fra forrige år.⁶⁷ Figuren på neste side viser avviket mellom justert budsjett og regnskap de sju siste årene.⁶⁸

Figur 1 – Differansen mellom justert budsjett og regnskap for investeringer (millioner).

Figuren viser at det hvert år siden 2011 har det vært brukt mindre på investeringer enn oppgitt i justert budsjett. I snitt er det brukt 60 millioner (33 %) mindre hvert år.⁶⁹ Over tid er avviket redusert og i 2018 var avvik bare 9 millioner (4 %).⁷⁰

Økonomisjefen har gitt uttrykk for at det er bedre at kommunestyret vedtar midlene ett år for tidlig, enn ett år for sent.⁷¹ Parallelt med fremleggelsen av regnskapet legger rådmannen hvert år frem en egen sak der de går gjennom enkeltprosjektene og redegjør for forsinkelser og eventuelle endringer i budsjettet.⁷²

Det er ikke alltid man kan forutsi når utgiftene kommer. Dette påpekes også i årsoppgjørsnotatet for 2018, hvor det presiseres at

«Investeringsbudsjettet er et årsbudsjett, og det er naturlig at det oppstår avvik mellom budsjett og regnskap i forbindelse med investeringsprosjektene som går over flere år.»

Revisjonens generelle inntrykk er forøvrig at det er god budsjett disiplin i kommunen, jfr. årsoppgjørsnotatet for 2018 s. 3.

I sakene der de folkevalgte vedtar investeringene, presenteres estimerte kostnadsrammer, som typisk er basert på bransjestandarder eller konsulentberegninger. Gjennom intervjuene har

⁶⁷ Møte 11.04.2019 med rådmann, økonomisjef, kontroller/innkjøpsleder og teknisk sjef. For å bruke ubrukte lånemidler må de budsjetteres om igjen etter vedtatt budsjett.

⁶⁸ [Årsmelding og årsregnskap 2011](#) side 12, [Årsmelding og årsregnskap 2012](#) side 12, [Årsmelding og årsregnskap 2013](#) side 13, [Årsmelding og årsregnskap 2014](#) side 13, [Årsmelding og årsregnskap 2015](#) side 17, [Årsmelding og årsregnskap 2016](#) side 15, [Årsmelding og årsregnskap 2017](#) side 10 og [Årsmelding og årsregnskap 2018](#) side 14.

⁶⁹ Snitt beregnet fra og med 2012 til og med 2018.

⁷⁰ [Årsmelding og årsregnskap 2018](#) side 14.

⁷¹ Møte 11.04.2019.

⁷² Samtale 27.06.2019 med økonomisjef.

revisjonen fått inntrykk av at det er et forbedringspotensial knyttet til å gjøre planleggingen og kostnadsestimatene mer treffsikre. Teknisk sjef mener i den forbindelse at bygge- og anleggsprosjekter i for stor grad får overført prosjekter med for lave budsjetter.⁷³

Kommunen benytter seg av eksterne konsulenter ved planlegging og oppfølging av byggeprosjektene. Disse ivaretar da typisk også ofte etterlevelsen av innkjøpsregelverket. Det er i den forbindelse avdekket brudd på protokollføringsplikten, jfr. 4.2 over. Revisjonen får opplyst at kommunen har tatt i bruk konkurransegjennomføringsverktøyet KGV-light som er direkte koblet til Doffin, slik at protokollene nå blir automatisk laget.

5.3 VURDERING

Det er revisjonens oppfatning at kommunen har adekvate systemer for planlegging og oppfølging av prosjektene, hensyntatt kommunen størrelse. I likhet med mange andre kommuner synes det å være et forbedringspotensial hva gjelder kostnadsestimering.

⁷³ Samtale 27.06.2019 med teknisk sjef.

6 OPPFØLGING ETTER FORRIGE FORVALTNINGSREVISJON

I en forvaltningsrevisjon i 2012 ble blant annet følgende risikoområder som viktige:

- Rammeavtaler som går ut, å inneha de nødvendige avtaler når behovet oppstår
- KOFA- klager (konsekvenser av regelbrudd)
- Beholde kontinuitet i kompetansen på innkjøp i kommunen.

I rapporten av 2012 ble det gitt følgende anbefalinger:

«Vi vil anbefale Randaberg kommune å:

- *Øke og beholde kompetanse på innkjøp*
- *Vurdere å sette i verk e-handel og e-faktura*
- *Øke bruken av eksisterende rammeavtaler, og vurdere behovet for nye.»*

Kommunen implementerte sin e-handelsløsning i 2017, slik at denne anbefalingen er fulgt opp. Under gis en skjematisk fremstilling av dagens status hva gjelder de to andre anbefalingene samt status for regeletterlevelse på innkjøpsområdet, sammenlignet med 2012-rapporten:

Utfordring 1: Rammeavtaler som utløper, slik at man ikke har nødvendige avtaler når behovet oppstår

<p><u>Anbefaling i 2012</u></p> <p><i>«Øke bruken av eksisterende rammeavtaler, og vurdere behovet for nye»</i></p>	<p><u>Status i 2019</u></p> <p>Administrasjonen synes å ha fokus på å få på plass nye rammeavtaleleverandører når de gamle går ut. Men det opplyses også om at det er rammeavtaler administrasjonen burde hatt på plass, men at administrasjonen på grunn av ressursmangel må prioritere avtalene som haster mest.</p> <p>Det er ellers positivt at en ny deltidsansatt i midlertidig stilling for tiden bidrar ved kontraktsoppfølgingen.</p>
<p><u>Revisjonens vurdering</u></p> <p>Anbefalingen synes å være fulgt opp i tråd med rådmannens uttalelse til rapporten i 2012.</p> <p>Det er imidlertid verdt å merke seg at det fremdeles er en oppfatning av at det er avtaler som burde vært på plass, som ikke foreligger – og at dette skyldes manglende ressursmangel.</p>	

Utfordring 2: Brudd på anskaffelsesregelverket /risiko for klager til KOFA o.l

<p><u>Funn i 2012</u></p> <p><i>«Randaberg kommune har en del brudd på lov om offentlige anskaffelser. Det er flest brudd på de kjøpene som ikke er lyst ut i Doffin, det vil si at det er minst notoritet ved protokollføring på innkjøp mellom kr 100 000 og kr 500 000. Her er det et spørsmål om kompetanse i den enkelte enhet, siden de større kjøpene blir lyst ut av innkjøpsansvarlig i kommunen, og kvalitetssikret på den måten.</i></p> <p><i>Randaberg kommune har gode retningslinjer, men må sette mer inn på å gjennomføre innkjøpene korrekt.»</i></p>	<p><u>Status i 2019</u></p> <p>Det vises til rapportens kapittel 3 og 4.</p> <p>Revisjonen er ikke kjent med at kommunen i den senere tid er ilagt sanksjoner for brudd på anskaffelsesregelverket.</p>
<p><u>Revisjonens vurdering</u></p> <p>Det er fremdeles en del brudd på anskaffelsesregelverket og utfordringsbildet i dag synes å være langt på vei sammenfallende med situasjonen i 2012.</p> <p>Det er imidlertid positivt at kommunen i den senere tid ikke er ilagt sanksjoner for regelbrudd.</p>	

Utfordring 3: Beholde og utvikle innkjøpskompetanse

<p><u>Anbefaling i 2012</u></p> <p><i>«Øke og beholde kompetanse på innkjøp»</i></p>	<p><u>Status i 2019</u></p> <p>Vi får opplyst at flere ansatte har vært på ulike kurs innen offentlige anskaffelser, både bygg & anlegg og vare & tjenester.</p> <p>Innkjøpsansvarlig har også tatt KS sitt sertifiseringskurs for innkjøper. Det er en del samarbeid på tvers av kommunene (varer og tjenester) og innkjøpsansvarlig er med å arrangerer årlige fagdager for innkjøpere i området.</p> <p>Kommunen har også hatt en prosjektansatt ved innføring og kursing i e-handelsløsningen som ble innført i 2017.</p>
<p><u>Revisjonens vurdering</u></p> <p>Det er revisjonens inntrykk at kommunen har gjort mye godt arbeid for å heve den generelle innkjøpskompetansen.</p> <p>Kommunens synes imidlertid fremdeles å ha utfordringer knyttet til manglende ressurser i innkjøpsavdelingen.</p>	

VEDLEGG

Kilder

Kommunale dokumenter

Budsjett 2012/økonomiplan 2012-2015

Budsjett 2018/økonomiplan 2018-2021

Budsjett 2019/økonomiplan 2019-2022

Årsmelding og årsregnskap 2011

Årsmelding og årsregnskap 2012

Årsmelding og årsregnskap 2013

Årsmelding og årsregnskap 2014

Årsmelding og årsregnskap 2015

Årsmelding og årsregnskap 2016

Årsmelding og årsregnskap 2017

Årsmelding og årsregnskap 2018

Innkjøpsreglement, datert 2019, Randaberg kommune.

Retningslinjer del I konkurranser, Randaberg kommune.

Lov og forskrifter

LOV-1967-02-10 Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven),

LOV-1992-09-25-107 Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

LOV-1992-12-04-126 Lov om arkiv (arkivlova).

LOV-1993-06-04-58 Lov om allmenngjøring av tariffavtaler mv. (allmenngjøringsloven),

LOV-1998-07-17-56 Lov om årsregnskap mv. (regnskapsloven),

LOV-1999-03-26-14 Lov om skatt av formue og inntekt (skatteloven),

LOV-2004-03-05-12 Lov om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammen-
slutninger (konkurranseloven).

LOV-2004-11-19-73 Lov om bokføring (bokføringsloven),

LOV-2005-05-20-28 Lov om straff (straffeloven),

LOV-2005-06-17-62 Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven),

LOV-2005-12-21-124 Lov om obligatorisk tjenestepensjon (OTP-loven),

LOV-2006-05-19-16 Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova),

LOV-2016-06-17-73 Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven).

FOR-16-08-12-978 Forskrift om overgangsregler for lov 17. juni 2016 nr. 73 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven),

FOR-16-12-22-1842 Forskrift om fastsettelse av tvangsmulkt i medhold av lov om offentlige anskaffelser,

FOR-2004-12-01-1558 Forskrift om bokføring,

FOR-2007-03-30-366 Forskrift om HMS-kort på bygge- og anleggsplasser,

FOR-2008-02-08-112 Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter.

FOR-2012-05-08-408 Forskrift om offentlig godkjenning av renholdsvirksomheter og om kjøp av renholdstjenester,

FOR-2016-08-12-974 Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften).

Møte og epostutveksling

Møte 11.04.2019 med rådmann Magne Fjell, økonomisjef Per Blikra, innkjøpsleder Linda Brevik Joa og teknisk sjef Jorunn Bøgevik

Samtaler 27.06.2019 med økonomisjef, innkjøpsleder, teknisk sjef og fagutvikler innen Helse og velferd

Epost 04.04.2019 fra Økonomiavdelingen.

Epost 05.04.2019 fra Økonomiavdelingen.

Epost 12.04.2019 til teknisk sjef og innkjøpsleder.

Eposter 01.05.2019 fra Økonomiavdelingen.

Eposter 02.05.2019 fra teknisk sjef.

Andre kilder

Kontrollutvalget i Randaberg 04.12.2018 sak 32/18 Bestilling forvaltningsrevisjon: Innkjøp med spesielt fokus på innkjøp innen byggeprosjekter.

Bærum kommunestyre 16.12.2015 sak 102/15 Forvaltningsrevisjon - Riktig utførte inn-kjøp?

Bærum kommunestyre 31.08.2016 sak 080/16 Anskaffelsesstrategi – Evaluering og for-slag til revidert utgave.

Enhetsregistret – Altinn <https://www.altinn.no/no/Starte-og-drive-bedrift/Registrere/Registrere-foretaket/Om-registrering-i-Enhetsregisteret/>

Kommunenes hjemmeside søk på nett 28.03.2019.

RSK 001, Fastsatt av styret i Norges Kommunerevisorforbund 01.02.11

Sandnes bystyret 12.03.2018 sak 22/18 Forvaltningsrevisjonsrapporten – Innkjøp.

Sandnes bystyret 11.12.2007 sak 194/07 Oppdatering av etiske retningslinjer, rutiner for varsling, anskaffelsespolitikk m.m., vedlegg 3 Anskaffelsespolitikk.

Møte 30.05.2017 med Anskaffelsesleder i Sandnes kommune.

Stavanger bystyre 23.10.2017 sak 115/17 Forvaltningsrevisjon - Forebygging av svart arbeid.

Stavanger bystyre 17.02.2014 sak 17/14 Anskaffelsesstrategi for Stavanger kommune 2014 – 2017. Referanse 13/5309.

Kostnader, besparelser og effektivisering ved konkurranse, Kommunenes sentralforbund, FoU-prosjekt nr. 134030 februar 2014.

Veileder for kostnadsbesparelser ved anskaffelser, Direktoratet for forvaltning og IKT, november 2013.

Analyse av innkjøpsfunksjoner i Bergen kommune, KPMG rapport 2019.

Finansdepartementet 2003 Kvalitetssikring av kostnadsoverslag, herunder risikoanalyse for store statlige investeringer - Felles begrepsapparat.

<http://kvisvikconsulting.no/kvalitetssikring-av-store-offentlige-prosjekter-erfaringer-sa-langt/>